

БЕКИ ЧЕЙМБЪРС

дългият

път към

една

малка,

ядосана

планета

Артлайн Студиос

София, 2016

Becky Chambers
THE LONG WAY TO A SMALL, ANGRY PLANET
Copyright © Becky Chambers, 2014

All rights reserved.

Тази творба е художествено произведение. Описаните имена, персонажи, места и случки са продукт на въображението на автора. Всички изказвания, случки, описания, информация и материали от всякакъв друг вид, съдържащи се в произведението, са само и единствено с цел забавление и не трябва да се разчита на тяхната точност, нито да бъдат правени опити да бъдат възпроизведени, тъй като това може да доведе до наранявания.

Всички права запазени. Никаква част от тази книга не може да бъде ползвана или възпроизвеждана без изричното знание и писменото позволение на издателя.

ДЪЛГИЯТ ПЪТ КЪМ ЕДНА МАЛКА, ЯДОСАНА ПЛАНЕТА

2016 Артлайн Студиос

Всички права запазени.

Превод: © 2016 Йоана Гацова

Редактор: Венелин Проїков

Коректор: Мартина Попова

Корица: Жени Петкова

Предпечат и печат: Артлайн Студиос

Издател: Артлайн Студиос

България, София 1618

кв. Павлово, ул. „Кома 1050“ № 21

мел. +359 2 411 00 02

artline-store.net

facebook.com/ArtlineStudios.LTD

artline@artline-comics.net

ISBN 978-619-193-073-9

Посвещава се на семейството ми – по полог и по пера.

*Земята е нашата опора,
корабите – нашия дом,
звездите – нашата надежда.*

Екзодуанска поговорка

ТРАНСПОРТ

Когато се събуди в капсулата, тя си спомняше три неща. Първо, че пътува през открития космос. Второ, че е на път да започне новата си работа – работа, на която не можеше да си позволи да се провали. Трето, беше подкупила един правителствен чиновник, за да ѝ създаде нов идентификационен файл. Нищо от това не беше ново за нея – и все пак, не беше приятна мисъл, с която да се събудиш.

Трябваше все още да спи – според плана, трябваше да се събуди най-рано утре, – но с евтиния транспорт беше така. Евтиният транспорт означаваше евтина капсула, заредена с евтино гориво, и евтини приспивателни медикаменти. От излитането насам се бе пробудила на няколко пъти – изплуваше на повърхността объркано и потъваше отново тъкмо в момента, в който успяваше да си спомни къде се намира. В капсулата беше тъмно и нямаше навигационни екрани. Нямаше как да определи колко време е изминало между всяко събуждане, или от колко време пътува, или пък дали пътува изобщо. От тази мисъл ѝ стана нервно и започна да ѝ се повдига.

Зрението ѝ се проясни достатъчно, за да успее да фокусира поглед върху прозореца. Щорите бяха спуснати и я изолираха от евентуалните източници на светлина. Тя обаче знаеше, че такива така или иначе няма. Намираше се в откритото пространство. Никакви оживени планети, никакви транспортни линии, никакви орбитални кораби с проблясащи светлини. Само празнота – ужасяваща празнота, в която нямаше нищо освен самата нея и по някоя случайна скала тук или там.

Двигателят изсвистя протяжно и се приготви за още един подпространствен скок. Усети как медикаментите отново я унасят в неспокоен сън. Докато бавно потъваше обратно в безсъзнание, тя отново си спомни за работата, лъжите и самодоволното, нагменно изражение на чиновника, докато прехвърляше кредити на сметката му. Зачуди се дали е плати-

ла достатъчно. Трябваше да е платила. Нямаше друг начин. Вече ù се бе наложило да заплати прекалено много за чужди грешки.

Очите ù се затвориха, медикаментите превзеха съзнанието ù, а капсулата продължи по пътя си. Най-вероятно.

ЖАЛБА

Животът в космоса бе всичко друго, но не и тих. Сухоzemците никога не го очакваха. Всеки, който бе израснал на повърхността на планета, вместо на кораб, се нуждаеше от известно време, преди да свикне с щраканията и бръмченето, както и със своеобразната атмосфера, характерна за живота в недрата на една машина. Но за Ашби тези звуци бяха също толкова обикновени, колкото и биенето на сърцето му. Можеше да усети, че е време за ставане, по тихото изсвистяване на въздушния филтър над леглото си. Когато из кораба се разнасяше типичното тракане на камъните по корпуса, можеше да познае по звука кои са достатъчно гребни, за да не им обръща внимание, и кои могат да се окажат опасни. Можеше да разбере на какво разстояние се намира събеседникът му по височината на статичния шум, който пращи по ансибъла*. Това бяха звуците на живота на един космоплавател – фонова музика, в която се усещаха тоновете на уязвимостта и изолираността. Звуците означаваха и спокойствие. Липсата на звуци означаваше, че въздухът е спрял да циркулира, двигателите са спрели да работят, а мрежите на изкуствената гравитация са спрели да държат краката ти здраво стъпили на пода. Мястото на тишината беше във вакуума отвъд стените на кораба. Тя означаваше смърт.

Имаше и други звуци – звуци, които не идваха от кораба, а от хората, които живееха в него. Дори безкрайните коридори на заселническите кораби се огласяха от ехото на близки разговори, стъпки по металния под, слабото тропане на техниците, които се катереха през стените, докато отиваха да поправят повредата в някоя невидима електрическа верига. Корабът на Ашби, „Пътешественика“, беше доста просторен, но изглеждаше миниатюрен на фона на заселническия кораб, на който той

* Измислено от писателката Урсула Ле Гуин съоръжение за комуникация със скорост, по-висока от тази на светлината; често срещано в различни произведения на научната фантастика – Б. пр.

беше израснал. В самото начало, след като успя да купи „Пътешественика“ и да събере екипажа му, дори на него му бе трудно да свикне с тесните помещения и липсата на лично пространство. Но нестихващият шум от хората, които работеха, караха се и се смееха навсякъде около него, бе започнал да му действа успокояващо. Празнотата на открития космос бе необятна и имаше моменти, в които дори опитните космоплаватели се изпълваха със смирение и страхопочитание пред гледката на обсипаната със звезди бездна.

Ашби охотно приветстваше шума. Чувството, че никога не остава напълно сам, му вдъхваше увереност – особено като вземеше предвид професията си. Строежът на черни дупки не беше лека работа. Междупространствените пътища, които минаваха през Народната Галактика, бяха толкова обикновени, че се приемаха за даденост. Ашби се съмняваше, че обикновеният жител на Галактиката се замисля за тунелите повече, отколкото би се замислил за панталоните, които е обул, или вечерята си. Но работата му го задължаваше да мисли за тунелите и то – доста усилено. Ако се замислите по този въпрос прекалено дълго и си представите как корабът ви се гмурка вътре и вън от космоса като игла, която води конеца през парче плат... е, тогава и на вас би ви се приискало да сте заобиколен от шумна компания.

Ашби седеше в офиса си и четеше новинарския поток с чаша мек в ръка, когато дочу звук, който го накара да трепне. Стъпки. Стъпките на Корбин. *Ядосаните* стъпки на Корбин, които се приближаваха право към вратата му. Ашби въздъхна, преглътна раздразнението си и се превърна в капитана на кораба. Постара се да държи ушите си отворени, а изражението на лицето си – неутрално. Разговорите с Корбин винаги изискваха предварителна подготовка, както и добре усъвършенствана способност за емоционално дистанциране.

Артис Корбин представляваше две неща: талантлив водораслолог и пълен задник. Първото качество бе жизненоважно за работата на кораб за превоз на дълги разстояния, кактовто беше „Пътешественика“. От това дали превозваното гориво ще покафенее или не, зависеше дали ще стигнат до местоназначението си успешно, или ще се окажат хванати в капана на открития космос. Половината от помещенията на долния

етаж на „Пътешественика“ бяха пълни само с резервоари с водорасли, които се нуждаеха от някого, който непрекъснато да следи за хранителното им съдържание и солеността им. Що се отнасяше до този аспект от работата му, липсата на общителност на Корбин всъщност бе предимство. Той *предпочиташе* да си стои затворен в отсека за водорасли по цял ден, да си мърмори под нос, надвесен над принтираните от машините данни, и да преследва ефимерната цел, която наричаше „оптимални условия“. На Ашби му се струваше, че условията са винаги оптимални, но нямаше никакви намерения да се пречка на Корбин, когато става въпрос за водорасли. Разноските му за гориво бяха паднали с десет процента, откакто Корбин се бе качил на борда, а и без това нямаше много водораслолози, които биха приели работа на кораб за тунели. Водораслите бяха щекотлив материал, дори като за пътувания на кратки разстояния, а поддръжката им по време на дълго пътуване изискваше както педантичност, граничеща с дребнавостта, така и издръжливост. Корбин мразеше хората, но обичаше работата си, и беше безспорен майстор в нея. Според Ашби, това правеше участието му невероятно ценно. Едно невероятно ценно главоболие.

Вратата се отвори и Корбин нахълта в помещението му. Челото му бе покрито с капчици пот, както обикновено, а посивялата коса на слепоочията му изглеждаше почти мокра. Температурата на „Пътешественика“ трябваше да се поддържа висока заради капитана, но Корбин бе заявил ясно недоволството си от стандартната температура на помещенията още от първия си ден. Дори след годините, които бе прекарал на борда, тялото му още отказваше да се аклиматизира – по всяка вероятност, от чист инат.

Бузите му също бяха почервенели, макар да не беше ясно дали е заради настроението му, или заради изкачването на стълбите. Ашби така и не бе успял да свикне да гледа лица, които поруменяват. По-голямата част от живите човеци бяха произлезли от флотилията „Екзодус“*, която бе пропътувала огромни разстояния и стигнала много далеч от слънцето на предците им. Много от човеците – като Ашби, например, – бяха родени

---

* От „Exodus“, или „Изход“ – втората книга от Петокнижието на Библията, в която се разказва за извеждането на израилския народ от Египет – Б. пр.

на борда на същите заселнически кораби, които бяха построили първите земни бежанци. Ситните му, тъмни къдрици и кехлибарената му кожа бяха резултат от смесването на кръвта на различните групи човечи на борда на гигантските кораби в продължение на поколения. Повечето от тях – независимо дали бяха родени в космоса, или в някоя от колонията, – принадлежаша към същата смесена екзодуанска раса като него.

Корбин, от друга страна, притежаваше очевидните черти на потомък на Слънчевата система – въпреки че и хората от планетите на предците също бяха приличали на екзодуанците през последните десетилетия. Въпреки пълното многообразие на човешката раса, хора с необичайно светла кожа продължаваха да се появяват тук-там – дори във флотилията. Но Корбин бе на практика *розов*. Беше наследник на фамилия учени – едни от ранните изследователи, които бяха построили първите орбитални космически кораби около Енцелад*. Бяха прекарвали векове там – надзираваха зорко бактериите, които вирееха в ледените морета на спътника. Но Слънцето бе толкова далечно и мътно в небето над Сатурн, че изследователите отбелязваха все по-големи спадове в пигментите с всяко десетилетие. В резултат на всичко това се беше появил Корбин – един розов мъж, отраснал с любов към тежката работа в лабораториите под мрачното, лишено от слънчева светлина небе.

Корбин подметна скриба си по бюрото на Ашби. Тънкият, правоъгълен уред се плъзна по повърхността на сякаш безплътния пикселов екран и спря с изтракване пред капитана. Той махна към пикселите, за да се разпръснат, и заглавията по новинарските статии, които се носеха във въздуха, се превърнаха в цветна мъгла и изпаднаха в кутиите на проектора от двете страни на бюрото като ята мънички насекоми. Ашби хвърли поглед на скриба, след което вдигна вежди към Корбин.

– Това – каза Корбин, сочейки с костеливия си показалец към скриба, – трябва да е някаква шега.

– Дай да позная – отговори Ашби. – Дженкс пак е бърникал из записките ти и си е играл със стойностите?

Корбин се намръщи и поклати глава. Капитанът отново насочи вниманието си към скриба, като се опитваше да потисне

---

* Спътник на Сатурн, открит през 1789 г. от Уилям Хершел – Б. пр.

смеха си при спомена за последния път, когато Дженкс бе хакнал скриба на Корбин и бе заменил внимателно водените му записки с триста шейсет и две собствени снимки, на които беше гол, както майка го е родила. Ашби смяташе онази, на която Дженкс се беше наметнал със знамето на Народната Галактика, за особено добро попадение. Излъчваше почти театрална чест и доблест – като се има предвид ситуацията, все пак.

Обърна скриба с екрана нагоре.

На вниманието на: кап. Ашби Сантосо

(„Пътешественика“, лиценз за пробиване на тунели на НГ № 387-96456)

Относно: Работна автобиография на Розмари Харпър (Административен сертификат на НГ № 65-78-2)“

Ашби разпозна файла. Беше автобиографията на новата им секретарка, която трябваше да пристигне на следващия ден. В момента сигурно пътуваше в космокапсула, упоена и потънала в сън по време на дългото, неудобно пътуване.

– Защо ми показваш това? – попита капитанът.

– О, значи си го прочел все пак – отговори Корбин.

– Разбира се, че съм го прочел. Инструктирах всички ви да прочетете файла преди сума време, за да можете да имате някаква представа за нея, когато пристигне.

Ашби нямаше представа какво иска Корбин, но вече беше свикнал с това. Водораслологът винаги първо се оплакваше, а чак след това разясняваше за какво става дума.

Капитанът знаеше какъв ще бъде отговорът му, още преди Корбин да си беше отворил устата.

– Нямах време.

Ученият имаше навика да игнорира всичко, което не засягаше лабораторията му пряко.

– Защо, по дяволите, си наел такова хлапе да работи на борда?

– Защото – отговори Ашби – имаме нужда от лицензиран секретар.

Дори Корбин не можеше да оспори това. Документите на Ашби бяха потънали в хаос и макар корабите за пробиване на тунели да не бяха *дължни* да разполагат със секретар, за да за-

пазят лиценза си, служителите от Борда за транспортната дейност на НГ бяха заявили пределно ясно, че неизменно закъсняващите доклади на Ашби не оставят особено добро впечатление у тях. Храната и заплатата за един нов член на екипажа нямаше да му излязат евтино, но след внимателен размисъл и известно количество увещания от страна на Сусикс, Ашби бе подал молба до Борда да му изпратят някой с подходящ сертификат. Ако не спреше да се опитва да върши работа за двама души едновременно, бизнесът му щеше да започне да страда.

Корбин скръсти ръце и подсмръкна.

– Разговарял ли си с нея?

– Миналия десетник си поговорихме по сиба. Изглежда свястна.

– „Изглежда свястна“ – повтори Корбин. – Колко обещаващо.

Ашби подбра следващите си гуми по-внимателно. Все пак разговаряше с Корбин – краля на семантиката.

– Служителите на Борда са я одобрили. Притежава необходимата квалификация.

– Служителите на Борда са се надрусали с хипнол – отвърна водораслологът и отново посочи с пръст към скриба. – Няма никакъв опит с превоза на дълги разстояния. Изобщо не е напускала повърхността на Марс, доколкото разбирам. Току-що е завършила университета...

Капитанът започна да брои на пръсти. Не само Корбин можеше да изброява доводи.

– Има сертификат за работа с формуляри на НГ. Изкарала е стаж във фирма за наземен транспорт – работа, която изисква същите основни умения, които ще трябва да прилага тук. Говори ханто свободно, включително жестовете, и това може да ни бъде от голяма полза. Има препоръчително писмо от професора си по Науки на междувидовото общуване. И най-важното от всичко – доколкото успях да преценя по време на краткия ни разговор, ми изглежда като някой, с когото бих могъл да работя.

– Никога преди не се е занимавала с такава работа. Пътуваме настрег открития космос, запътили сме се към цел, до която не се знае дали ще стигнем, а ти смяташ да качиш някакво *хлани* на борда.

– Не е хлана. Просто е млада. И всеки трябва да мине през първата си работа, Корбин. Дори ти трябва да си започнал отнякъде.